

**Återvinnings
industrierna**

2016-06-10

Miljö- och energidepartementet

Er referens: M2016/00248/Ke

Remissvar Genomförande av systemen med producentansvar för förpackningar, returpapper och elutrustning (M2014/1900/Ke)

Återvinningsindustrierna, ÅI, har beretts möjlighet att lämna synpunkter på Naturvårdsverkets rapport "Genomförandet av systemen med producentansvar för förpackningar, returpapper, elutrustning".

Återvinningsindustrierna är en branschförening som företräder de privata återvinningsföretagen med en omsättning på 20 miljarder kronor och drygt 6 000 anställda. Medlemsföretagen hanterar årligen drygt 12 miljoner ton avfall och återvinningsbart material, varav ca 55 % materialåtervinns.

Sammanfattande synpunkter på förslaget:

- **ÅI tillstyrker** den nya definitionen för producent av förpackningar, med motivet att ändringen klarlägger vem som är producent och minskar utrymmet för olika tolkningar
- **ÅI avstyrker** förslaget till definition av producent av returpapper med motivet att det begränsar konkurrensen på marknaden för möjligheterna att etablera nya tillståndspliktiga insamlingssystem.
- **ÅI föreslår** i stället att alternativ 3 bör väljas som även omfattar de som trycker och låter trycka tidningar, men att det klart ska framgå att företag som Vafab inte kan anses vara producent
- **ÅI ställer sig bakom** Naturvårdsverkets bedömning att det inte finns något behov av producentansvar för kontorspapper.
- **ÅI tillstyrker och välkomnar** att otillåten miljöverksamhet (ej tillhöra ett tillståndspliktigt insamlingssystem) och förbud att ta befattning med avfallstransport av elavfall straffsanktioneras och införs i kap 29 i miljöbalken

- **ÅI anser** att straffsanktionerna ska gälla alla aktörer på marknaden. Förordningen om producentansvar för elutrustning bör ändras så att privata och kommunala aktörer hanteras på ett konkurrensneutralt sätt.
- **ÅI anser** att tillsynen av hanteringen av elavfall behöver förstärkas, vilket inte behandlats i konsekvensanalysen.

Definition av vem som är producent för förpackningar

ÅI tillstyrker Naturvårdsverkets förslag till producentansvarsdefinitioner för både förpackningar.

Utredningen har på ett förtjänstfullt sätt analyserat olika alternativa definitioner samt för- och nackdelar med dessa. Med det nya förslaget så blir det tydligare vem som har ansvar för de produkter som sätts på marknaden och utrymmet för tolkningar begränsas. Frågan om distansförsäljning behandlas dock väl knapphändigt.

Definition av vem som är producent av returpapper

ÅI avstyrker Naturvårdsverkets förslag (alternativ 4) att begränsa vilka som är producenter enbart till de som tillverkar papper eller till Sverige för in papper som tidningar trycks på samt de som för in tidningar till Sverige.

Naturvårdsverket gör även här en analys av olika alternativ, men har i denna inte i tillräcklig utsträckning beaktat konkurrenssituationen på producentansvarsmarknaden. När det gäller returpapper så sker idag ingen direkt finansiering av systemet från producenterna. Tidningarnas värde på marknaden finansierar systemet. Det innebär såsom utredningen skriver att vem som är producent får minskad betydelse för själva finansieringen.

Mot bakgrund av att syftet med producentansvaret för returpapper är att ansvara för insamlingen av tidningar och returpapper, så borde konkurrensen om att etablera tillståndspliktiga insamlingssystem fått större tyngd i analysen.

Vår bedömning är att förslaget leder till en alldeles för snäv definition av producenter och riskerar att begränsa konkurrensen på marknaden samt försvåra etableringen av fler tillståndspliktiga insamlingssystem. Motiveringen för Naturvårdsverkets val av alternativ brister.

ÅI föreslår i stället att alternativ 3 bör väljas, som även omfattar de aktörer som trycker och låter trycka tidningar, men att det klart måste framgå att företag som Vafab inte kan anses vara producent i enlighet med Mark- och miljödomstolens beslut.

De som professionellt trycker och låter trycka tidningar har en stor påverkan på återvinningsbarheten och mängderna som sätts på marknaden och bör därför ingå i producentansvaret. Deras ansvar och engagemang är viktigt, inte minst i ljuset av en cirkulär ekonomi där producentansvaret är ett viktigt styrmedel.

Kontorspapper

ÅI ställer sig bakom Naturvårdsverkets bedömning att det inte finns något behov av producentansvar för kontorspapper. Det är en marknad som fungerar väl på marknadsmässiga villkor.

Sanktioner för WEEE-förordningen - straffbestämmelse i kap 29 miljöbalken

Vi vill framhålla vikten av att både tillsyn och sanktionssystem måste fungera väl, så att seriösa aktörer som hanterar avfallet på ett ansvarsfullt sätt premieras på marknaden.

ÅI tillstyrker och välkomnar därför att både otillåten miljöverksamhet och förbud att ta befattning med avfallstransport straffsanktioneras och har inget att invända emot att detta införs i kap 29 i miljöbalken.

Vi vill understryka vikten av att straffsanktionerna ska tillämpas på alla aktörer på marknaden. Idag är kommunerna undantagna att ha tillstånd för att samla in konsumentelavfall. För att nå konkurrensneutralitet och lika villkor för alla aktörer på marknaden så bör även kommunal verksamhet omfattas av dessa straffsanktioner. Även tillsynen bör omfatta både privat och kommunal verksamhet.

ÅI har tidigare i två brev till Miljö- och energidepartementet pekat på den snedvridna konkurrensen i förordningen om producentansvar för elutrustning och det blir extra tydligt om tillståndsplikt och sanktioner endast ska kunna tillämpas på privat verksamhet och inte på kommunal sådan. Kommuner bedriver en omfattande affärsverksamhet i konkurrens med de privata företagen.

Tillsynen måste förstärkas – konsekvensanalysen behöver kompletteras

Införandet av straffsanktionerna för otillåten hantering av elavfall måste ses i ljuset av lagstiftningens syfte att alla aktörer på marknaden ska följa lagen. Vår bedömning är att en av de viktigaste åtgärderna för att säkra att så sker är att förstärka tillsynen. Med den bristande tillsyn som finns idag så missgynnas de ansvarsfulla företagen. Naturvårdsverkets konsekvensbedömning brister i detta avseende när man inte pekar på behovet av ökad tillsyn.

ÅI anser att tillsynen vad gäller otillåten hantering av elavfall måste förstärkas.

Stockholm den 10 juni 2016

Britt Sahleström
Vd, Återvinningsindustrierna